

Spis treści

Wstęp	5
I. U progu niepodległości (1918–1920)	7
1. SPUŚCIZNA ZABORÓW	7
2. SZKOŁA OBYWATELA-ŻOŁNIERZA	10
3. PROBLEMY Z ZAOPATRZENIEM WOJSKA	22
II. Polak – żołnierz – obywatel	31
1. KŁOPOTY KADROWE I ZMIANY ORGANIZACYJNE W SYSTEMIE OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYM	31
2. WZÓR ŻOŁNIERZA-OBYWATELA	34
3. AKCJA OŚWIATOWO-PROPAGANDOWA WŚRÓD POBOROWYCH	38
4. NAUCZANIE PRZYMUSOWE ANALFABETÓW	41
5. WYCHOWANIE OBYWATELSKIE I PATRIOTYCZNE	51
5.1. Pogadanki	51
5.2. Teatry i kina żołnierskie	54
5.3. Korzystanie z radia i bibliotek	57
5.4. Wycieczki	60
5.5. Święta wojskowe i państwowe	62
5.6. Praca wychowawcza z mniejszościami narodowymi	66
6. ROLA WYCHOWAWCZA DUSZPASTERSTWA WOJSKOWEGO	69
7. KURSY DOKSZTAŁCAJĄCE	75
8. POŻEGNANIE REZERWISTÓW	80
9. NAJWIĘKSZA SZKOŁA LUDOWA	81
III. Kontakty wojska ze szkołą	87
1. POSTULATY ARMII POD ADRESEM SZKOLNICTWA	87
2. OPIEKA WOJSKA NAD SZKOŁAMI	89
3. NAUCZANIE PRZEDPOBOROWYCH	96
IV. Wychowanie młodzieży w organizacjach prowadzących przygotowanie wojskowe	99

1. ZWIĄZEK STRZELECKI	101
2. JUNACKIE HUFCE PRACY	112
3. PRZYSPOBIENIE WOJSKOWE KOBIEC	114
4. PRZYSPOBIENIE WOJSKOWE KONNE	116
V. Próba polonizacji Kresów Wschodnich	123
VI. Komitety Koordynacyjne	133
VII. Próba wpływu na gospodarke rolną i poziom życia ludności wieskiej	139
1. PRZESŁANKI ZAINTERESOWANIA WŁADZ WOJSKOWYCH STANEM ROLNICTWA I POZIOMEM ŻYCIA RODZIN CHŁOP- SKICH	139
2. WPŁYW ARMII NA OPLACALNOŚĆ PRODUKCJI ROLNEJ I HO- DOWLI	143
3. HODOWLA KONI NA WSI	153
4. WOJSKOWE PLANY UNOWOCZEŚNIENIA WSI	160
VIII. Wpływ wojska na rozwój rzemiosła i małych zakładów wytwórczych	164
IX. W garnizonie i na poligonie	171
1. MIASTO	171
2. WIEŚ	188
3. PRACA SPOŁECZNA KORPUSU OCHRONY POGRANICZA	192
Zakończenie	196
Bibliografia	201